

Школска 2014/2015. година
 Окружно такмичење ученика основних школа
 Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1. У поље поред имена аутора упиши број под којим се налази наслов дела које је он написао. Један наслов је вишак.

1.	<i>Кроз мећаву</i>		
2.	<i>Житије Светиої Саве</i>	Жан Батист Поклен Молијер	
3.	<i>Сумњиво лице</i>	Теодосије	
4.	<i>Грађанин њлемћ</i>	Бранислав Нушић	

2. Заокружи слово испред тачног одговора.
 Елегија је:
 а) песма са изразито тужним осећањем у којој се жали за нечим што је неповратно прошло;
 б) песма која доноси опис природе, пејзаж;
 в) кратка, духовита песма у којој се исмејава нека негативна особина појединца или друштва;
 г) песма свечаног и узвишеног тона која опева узвишену идеју или врлину.

3. У наведеним стиховима подвучене су стилске фигуре. На линији поред примера наведи о којој је стилској фигури реч.

а) За Бурђем је косу одрезала,
за њевером лице изирдила,
а за брајом очи извадила.

_____ (стилска фигура)

б) Плану бане, како ојањ живи...

_____ (стилска фигура)

в) Поранио низ Косово равно...

_____ (стилска фигура)

4. Пажљиво прочитај следеће реченице. ако је тврдња тачна, заокружи **Т**, а ако је нетачна заокружи **Н**.

а) Песму *Почетак буне против дахија* Вук Караџић је записао од Филипа Вишњића.

Т **Н**

б) *Плава пробница* је дескриптивна песма.

Т **Н**

в) Житије је у средњем веку лирска књижевна врста.

Т **Н**

г) Путопис је облик казивања (форма приповедања).

Т **Н**

5.	На линији поред стихова напиши наслов народне епске песме којој они припадају. а) <i>Ој давори, ти Косово равно! Шта си данас дочекало јужно, после нашеј кнеза честитоја, да Араји сад по теби суде!</i> _____ (наслов песме) б) <i>Марко сине, једини у мајке, не била ти моја рана клења, немој, сине, јоворити криво, ни по бабу, ни по сирчевима, већ по правди Боја истинитоја!</i> _____ (наслов песме) в) <i>Морава нас вода од'ранила, нек Морава вода и са'рани! Па скочише у воду Мораву.</i> _____ (наслов песме)	
6.	Заокружи слово испред тачно наведених година у којима су се појавила издања Вуковог Српског рјечника: а) 1814. и 1864. године; б) 1818. и 1852. године; в) 1815. и 1823. године.	
7.	Пажљиво прочитај наведени одломак из радио-драме <i>Капетан Дон Пилфокс</i> Душана Радовића и подвучи све дидаскалије. ГУСАРИ (<i>настављају песму</i>): ... А капетан им руком мане. КАПЕТАН: Доста! (<i>Наћи шајац, само хармоника испадне, ја ојетт шајац.</i>) Синови! Сами смо, само небо и море! Питам Вас, тако ми заставе овог брода, да ли сте икада у свом псећем животу срели чудовиште са седам глава? ГУСАРИ: Никад, капетане! КАПЕТАН: А, питам вас, тако вам мора, да ли бисте хтели да га видите? ГУСАРИ: Свакако, капетане! (<i>Вешар, јалебови, море</i>)	
8.	Пажљиво прочитај наведени одломак из <i>Горског вијенца</i> Петра II Петровића Његоша, па одговори на захтев испод примера. <i>Спуштавах се ја на ваше уже, умало се уже не прејрже; ошата смо виши пријатељи, у главу ми памети ућерасије.</i> Значење наведених стихова је (заокружи тачне одговоре): а) спуштање низ конопац човека научи памети; б) из искуства знам да вам не треба веровати; в) након једног лошег искуства пријатељство се јаче утврди; г) искуство показује да се пријатељима може веровати; д) преварили сте ме једном и више нећете.	

9.	Прочитај наведени одломак и напиши на линији који облик казивања (форма приповедања) је употребљен. <i>Сунце се беше расиљинуло у далекој њрекосавској равници, и само још њоврх месџа иде ѓа је несџало њружаху се у небо дуџачке, свейџле белџчастџе зраке, као да је оџџуд са заџада њомолио неко ѓрџну шаку са раширеним и наџоре окренуџџим ѓрсџџима, – уџраво онако како џо ѓраве добри и рџави молери.</i> _____ (облик казивања)									
10.	У ком италијанском граду се одвија радња Шекспирове трагедије <i>Ромео и Јулија</i>? _____ (име града)									
11.	Поред имена сваког књижевног јунака напиши број који се односи на књижевно дело у коме се тај јунак појављује. Једно дело је вишак. <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> а) Реља Кнежевић _____ б) Палика _____ в) Вук Мићуновић _____ г) Јеротије _____ </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> 1. Горски вијенац 2. Деца 3. Кроз међаву 4. Пилићенда 5. Сумњиво лице </td> </tr> </table>	а) Реља Кнежевић _____ б) Палика _____ в) Вук Мићуновић _____ г) Јеротије _____	1. Горски вијенац 2. Деца 3. Кроз међаву 4. Пилићенда 5. Сумњиво лице							
а) Реља Кнежевић _____ б) Палика _____ в) Вук Мићуновић _____ г) Јеротије _____	1. Горски вијенац 2. Деца 3. Кроз међаву 4. Пилићенда 5. Сумњиво лице									
12.	Која је доминантна форма приповедања у Кочићевом делу <i>Јазавац ѓред судом</i>? Заокружи слово испред тачног одговора. а) приповедање у 3. лицу б) монолог в) дијалог									
13.	Да ли је постојала могућност да се сретну, односно да ли су следећи писци били савременици? На линијама поред парова писаца напиши ДА или НЕ. <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 70%;">а) Петар Кочић и Иво Андрић</td> <td style="width: 30%; text-align: right;">_____</td> </tr> <tr> <td>б) Доситеј Обрадовић и Јован Јовановић Змај</td> <td style="text-align: right;">_____</td> </tr> <tr> <td>в) Антон Павлович Чехов и Сергеј Јесењин</td> <td style="text-align: right;">_____</td> </tr> <tr> <td>г) Бранко Радичевић и Марк Твен</td> <td style="text-align: right;">_____</td> </tr> </table>	а) Петар Кочић и Иво Андрић	_____	б) Доситеј Обрадовић и Јован Јовановић Змај	_____	в) Антон Павлович Чехов и Сергеј Јесењин	_____	г) Бранко Радичевић и Марк Твен	_____	
а) Петар Кочић и Иво Андрић	_____									
б) Доситеј Обрадовић и Јован Јовановић Змај	_____									
в) Антон Павлович Чехов и Сергеј Јесењин	_____									
г) Бранко Радичевић и Марк Твен	_____									
14.	Следеће реченице поређај тако да сачињавају везани текст. Испред сваке реченице напиши редни број који јој одговара. _____ – <i>Идеш ли, роде? – викну оџџџ и несвјесно се обрну, али не биџаше ни краве ни Вује.</i> _____ – <i>Идеш ли, роде? – викао је Реља њоиздалека.</i> _____ – <i>Идем, идем – чинило се сџарџу да чује џеџџџџ џлас.</i> _____ – <i>Идеш ли роде?</i>									

— <i>Идем, идем</i> — немоћно одговара дијетце, поспрући, падајући и усипајући, док наједном звизну снажан вихор и дебео ја смећу удари у прса. Вујо јавкне и изнемојло паде. _____ — <i>'Ајде, роде, 'ајде!</i> — мрмљао је пошмуло Реља, погмећући пркосно своја тола, радрљена прса немилосрдном и неодољивом шибану планинских љућих вихора. У њему се бијаше расламћела дивска снаја, сви су му се живци најреили. Посреће, пада, усипаје, заноси се и језиво осјећа како се бори с нечим сирашним, невидљивим, ишћо ја дави, туши, зауставља му пару и дисање.	
5. Заокружи слово испред мотива који је заједнички за сва наведена дела: <i>Ошацибина</i> (Ђура Јакшић), <i>Србија</i> (Оскар Давичо), <i>Моја ошацибина</i> (Алекса Шантић). а) космополитизам, б) комунизам, в) неостварена љубав, г) патриотизам	
6. Подвуци дело које не припада датом низу: <i>Ромео и Јулија</i>, <i>Све ће шо народ позлашћити</i>, <i>Сумњиво лице</i>, <i>Грађанин и лемпић</i>. На линији напиши по чему се оно разликује од осталих дела.	
7. У народној бајци <i>Злајна јабука и девет пауница</i> царевом сину у превазилажењу препрека помагачи су: а) гавранови, орлови и соколови; б) рибе, лисице и курјаци; в) лисице, курјаци и медведи.	
8. Допуни следећу реченицу. Строфа од два стиха зове се _____, а строфа од три стиха зове се _____.	
19. Одреди врсту риме у наведеној строфи из песме <i>Писмо мајци</i> Сергеја Јесењина. <i>Још си жива, ти сшарице моја?</i> <i>Жив сам и ја. Поздрављам те, знај!</i> <i>Нек се зари колибица твоја</i> <i>и над њоме неизречни сјај.</i> _____ (назив врсте риме)	
20. Обележи исправном цртом (I) цезуру у следећем стиху из народне песме: ПОЛЕЋЕЛА ДВА ВРАНА ГАВРАНА Овакав стих се назива: а) лирски десетерац; б) епски десетерац; в) драмски десетерац. (Заокружи слово испред тачног одговора.)	

Број бодова: _____

Прегледао/ла: _____